
[2021-32-RE](#)

Causa 2021-32-RE

(*Beltrame Moreno c/ Puertas Torres*)

Número de registre 237-2021. Recurs d'empara

Aute del 14 de juny del 2021

BOPA núm. 70, del 23 de juny del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 31 de maig del 2021, per la representació processal de la Sra. Isabel Beltrame Moreno, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-32-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2021;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Arguments de la recurrent

- La recurrent en súplica no comparteix l'argumentació del Tribunal Constitucional mitjançant la qual considera que l'aute de la Sala Civil no vulnera el dret a la jurisdicció, per tal com valida la inadmissió de l'incident de nul·litat per haver estat presentat fora de termini, atès que ella no coneixia l'estratègia de defensa ja que no gaudia encara d'assistència lletrada.

- Quant a les al·legacions *ex novo*, assenyala que no pretenia ampliar les al·legacions contingudes en el recurs d'apel·lació. El fet de no haver obtingut una decisió fonamentada respecte de la inadmissió de la prova és un element per valorar amb els altres elements que van causar una vulneració dels drets fonamentals.

- Respecte de l'assistència lletrada, entén que no van ser al·legacions sinó que s'hauria d'haver

valorat aquesta circumstància per admetre les proves proposades per a millor proveir, ja que es complien els requisits.

- Finalment, quant a les asseveracions d'aquest Tribunal Constitucional que exposa que no es va recórrer contra la providència del 22 de novembre del 2018 que desestimava les proves proposades, que les proves demanades en dates 9 i 23 d'agost del 2018 eren extemporànies i que les diligències per a millor proveir no podien suplir la manca de diligència de la part, la recurrent no les comparteix, perquè no gaudia d'assistència lletrada i no va actuar amb manca de diligència.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que revoqui l'acte d'inadmissió impugnat i admeti a tràmit el seu recurs d'empara i, en el seu dia, dicti una resolució d'acord amb les pretensions formulades.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE i més recentment 2020-40-RE i 2020-44-RE).

2.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

2.3. En aquest recurs de súplica, s'ha de concloure que la recurrent no ha aportat elements de fet o de dret nous que no s'hagin pogut prendre en consideració, sinó que es limita a repetir els arguments emprats en el recurs d'empara i a qüestionar l'argumentació d'aquest Tribunal Constitucional per fonamentar la inadmissió del recurs d'empara.

2.4. Així, en primer terme, argumenta que com que no gaudia d'assistència lletrada no podia conèixer l'estratègia de defensa i si havia d'interposar incident de nul·litat o recurs d'empara. Aquest argument ja va ser refusat per manca de contingut constitucional per part d'aquest Tribunal Constitucional en l'acte del 18 de maig del 2021 que inadmetia a tràmit el recurs, sense que ara s'aporti cap element de fet o de dret nou que pugui permetre reconsiderar la inadmissió a tràmit.

Ja es va fonamentar la inadmissió del recurs d'empara, perquè l'apreciació que un incident de nul·litat s'ha presentat fora de termini quan el destinatari de l'examen de l'incident és el propi Tribunal Superior de Justícia, no vulnera el dret a la jurisdicció si s'expliciten els motius pels quals no procedeix la seva admissió, i aquests motius no esdevenen contraris a la lògica i a la raó, com succeïa en aquest cas. S'ha d'afegir que en segona instància la recurrent ja va disposar d'assistència lletrada, de manera que podia haver estat assessorada en relació amb les possibilitats d'actuació després d'obtenir una resolució desestimatòria, alhora que la Sala Civil no es va limitar a refusar l'incident de nul·litat per extemporani, sinó que va examinar els motius de fons de l'afer.

2.5. En segon terme, insisteix en relació amb les al·legacions *ex novo*, reiterant que no pretenia ampliar les al·legacions i junt amb la manca d'assistència lletrada en primera instància, la Sala Civil hauria d'haver valorat aquestes circumstàncies per admetre les proves proposades.

Una vegada més, la recurrent en súplica no aporta nous elements fàctics o jurídics, sinó que qüestiona l'argumentari del Tribunal Constitucional que fonamenta la inadmissió del recurs d'empara.

En aquest sentit, aquest Tribunal Constitucional va exposar el cànon de constitucionalitat en relació amb l'admissió de les proves proposades (*"Des d'aquesta òptica, en aplicació del cànon de constitucionalitat, res es pot retreure a la Sala Civil, quan segons els principis dispositiu i de congruència que travessen el procés civil, només es poden decidir les pretensions adduïdes per les parts i, per tant, només es podien analitzar aquelles pretensions contra la denegació de prova formulades en el recurs i no intentar en l'incident de nul·litat ampliar l'abast d'un greuge no adduït"*) i va concloure que en el cas concret es van desestimar les proves de manera raonada i només es podien examinar les pretensions degudament articulades en el recurs d'apel·lació.

2.6. I, respecte de l'assistència lletrada, la recurrent en súplica entén que no van ser al·legacions noves, sinó que s'hauria d'haver valorat aquesta circumstància per admetre les proves proposades per a millor proveir, ja que es complien els requisits.

De nou la recurrent pretén que es torni a analitzar la manca de contingut constitucional del motiu de la manca d'assistència lletrada, quan va ser ella mateixa qui va decidir no disposar d'assistència lletrada en primera instància i li van ser denegades les proves, alhora que va sol·licitar de manera extemporània la pràctica d'altres proves i que es practiquessin com a diligències per a millor proveir.

També aquesta al·legació va obtenir la corresponent resposta per part d'aquest Tribunal i ja es va assenyalar la seva manca de contingut constitucional (*"Resulta evident que, com sustenta la Sala Civil, l'al·legació és nova en seu d'incident de nul·litat, però, a més, cap pretesa vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut es pot haver produït quan la recurrent en empara va decidir actuar per si mateixa, sense postulació lletrada, i amb la voluntat de defensar-se segons la bona fe i la Sala Civil argumenta que en primera instància –al tractar-se d'un procediment de mínima quantia- la postulació lletrada era facultativa i que, en segona instància, ja va ser defensada per un lletrat"*), sense que en súplica s'aportin nous elements de fet o de dret que justifiquin l'admissió del motiu.

2.7. Finalment, qüestiona l'argumentari d'aquest Tribunal, ja que en no disposar d'assistència lletrada, no va actuar amb manca de diligència i per això no va recórrer la providència de desestimació de les proves. De nou, aquest Tribunal Constitucional va apreciar que l'assistència lletrada era facultativa en el procediment de mínima quantia i la recurrent va decidir actuar per si mateixa, sense que pugui després retreure al Tribunal que les seves al·legacions no siguin tant complertes com hagués desitjat o que les proves no s'haguessin proposat en forma i/o temps.

En definitiva, el recurs de súplica cerca com a finalitat l'aportació de nous elements de fet o de dret per poder reconsiderar la inadmissió del recurs d'empara, però no la crítica de la resolució d'inadmissió sense que s'hagi produït l'aportació referida.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Isabel Beltrame

Moreno contra l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2021 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2021-32-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de juny del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat